

Informatie voor familie en naasten van een patiënt die verplichte zorg krijgt

—
volgens de Wvggz

Uw naaste krijgt verplichte zorg op de afdeling psychiatrie van het Spaarne Gasthuis. Onder naaste verstaan we ouders, partners, kinderen en andere naastbetrokkenen. Met deze folder willen wij u informeren over de gang van zaken bij verplichte zorg.

Opname met verplichte zorg

De Wvggz (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) geldt voor mensen bij wie een psychische stoornis leidt tot gedrag dat ernstig nadeel (schade) veroorzaakt voor henzelf of voor anderen. Is er geen vrijwillige zorg mogelijk om dat ernstig nadeel weg te nemen? Uw naaste wil geen hulp of behandeling? Dan kan de burgemeester of rechter verplichte zorg opleggen. Dit laatste mag niet zomaar en er zijn strenge regels over wat wel en niet mag. Voordat de verplichte zorg gegeven wordt, moet altijd gekeken worden naar andere mogelijkheden waarbij vrijwillige opname en behandeling mogelijk is. Verplichte zorg is dus altijd een laatste hulpmiddel.

Wat betekent verplichte zorg?

Verplichte zorg is zorg waartegen iemand met een psychische stoornis zich verzet, hij wil die zorg niet. Deze verplichte zorg is noodzakelijk om (dreigend) ernstig nadeel te voorkomen dat door die psychische stoornis wordt veroorzaakt. Door de verplichte zorg mag uw naaste bijvoorbeeld gedwongen behandeld worden of onder dwang opgenomen worden. Binnen de Wvvgz bestaan twee procedures om de verplichte zorg te geven, namelijk:

- een crisismaatregel via de burgemeester
- een zorgmachtiging via de rechter

Crisismaatregel

De crisismaatregel wordt aangevraagd als er acuut gevaar dreigt. Een crisismaatregel is bedoeld om ernstig nadeel acuut te voorkomen. De burgemeester geeft toestemming voor een crisismaatregel. De crisismaatregel duurt 3 dagen en kan met maximaal 3 weken worden verlengd.

Zorgmachtiging

Is er minder haast en niet direct een crisissituatie? Dan kan op verzoek van de officier van justitie, door de rechter een zorgmachtiging afgegeven worden. In een zorgmachtiging staat welke verplichte zorg aan uw naaste gegeven mag worden.

Vraag bij de verpleegkundige van de afdeling naar een folder met uitgebreide informatie over een crisismaatregel en/of zorgmaatregel.

Welke verplichte zorg kan er worden gegeven op de afdeling psychiatrie van het Spaarne Gasthuis?

Medische behandeling

De patiënt kan verplicht worden om een medische behandeling te ondergaan. Deze kan bestaan uit:

- Het toedienen van vocht, voeding en medicijnen.
- Medische controles of andere medische handelingen ter behandeling van zijn psychische stoornis.
- Een therapeutische behandeling.
- De behandeling van een lichamelijke aandoening die samenhangt met zijn psychische stoornis. Bijvoorbeeld: De patiënt weigert medicijnen voor zijn suikerziekte. Hij weigert dit, omdat hij door zijn psychose denkt dat hij die medicijnen niet nodig heeft.

Beperking van vrijheid

De patiënt kan in zijn bewegingsvrijheid worden beperkt. Dit kan op een aantal manieren:

- Beperking in de bewegingsvrijheid om te gaan en staan waar hij wil binnen een gebouw, of door lichamelijke fixatie. Bijvoorbeeld: Doordat de aanwezige hulpverleners de patiënt wel in de woonkamer maar niet in de keuken toelaten, of dat zij hem tijdelijk vastpakken en vasthouden.
- Er kan toezicht op de patiënt worden gehouden. Bijvoorbeeld met een camera.
- Onderzoek aan kleding of lichaam mag gedaan worden. De patiënt kan aan zijn lichaam worden onderzocht of aan de kleren die hij draagt. Hij mag niet in lichaamsholtes, zoals de mond, worden onderzocht.
- Er kan worden gecontroleerd op de aanwezigheid van middelen die het gedrag beïnvloeden of andere gevaarlijke voorwerpen. Deze kunnen worden afgenomen. Bijvoorbeeld: alcohol of een mes.

- Beperking in de vrijheid om het leven in te richten. De patiënt moet iets verplicht bijwonen of juist laten. Bijvoorbeeld: De patiënt mag telefoon, internet of bepaalde sociale media niet gebruiken.
- Beperking van bezoek.
- Verplichte opname in een instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Hij wordt dan naar een instelling gebracht. Het is mogelijk dat hij de instelling of de afdeling dan niet meer zelfstandig mag verlaten.

De rechter of burgemeester legt in de zorgmachtiging of crisismaatregel vast welke van de bovenstaande vormen van verplichte zorg aan de patiënt mogen worden opgelegd. Dit hoeft dus niet altijd om alle bovenstaande vormen van verplichte zorg te gaan. En niet alle vastgelegde vormen in de zorgmachtiging of crisismaatregel hoeven worden uitgevoerd.

Rol van naasten

Als naaste speelt u een belangrijke rol in het herstel van de betrokken patiënt. U heeft het meeste zicht op de ontwikkelingen die de patiënt doormaakt en u bent natuurlijk een belangrijk onderdeel in zijn sociale omgeving waarin de patiënt uiteindelijk weer zelfstandig moet functioneren. Om het herstel te bevorderen van de patiënt, willen wij u zo goed mogelijk voorzien van informatie en betrekken bij de behandeling waar dat nodig en mogelijk is. Als u bij de behandeling betrokken wordt kan het bijvoorbeeld gaan om:

- of u wilt optreden als vertegenwoordiger in geval van wilsonbekwaamheid
- het voorkómen van dwangtoepassingen
- het verkrijgen van belangrijke aanvullende informatie over de patiënt
- als tolk op te treden

Rooming-in

Is uw naaste erg ziek, verward of angstig? Dan kan de verpleegkundige of de arts met u bespreken om vaker in het ziekenhuis te zijn. Uw continue aanwezigheid kan veiligheid en vertrouwen bieden. We bieden u daarom de mogelijkheid te blijven slapen, dit noemen we rooming-in.

Betrekken bij behandeling en herstel

Ook is het voor de behandeling belangrijk om naasten te betrekken bij het herstel. Daarom plannen we behandelplangesprekken met u, uw naaste en de behandelend arts en de verpleegkundige.

In de praktijk is uw betrokkenheid dus belangrijk bij het hele proces van preventie (voorkomen), onderzoek, besluitvorming en uitvoering van dwang en de nazorg. U heeft het meeste zicht op de ontwikkeling die de patiënt doormaakt.

Als naaste van de patiënt kent u hem of haar vaak goed. Daarom zijn uw kennis en ervaringen belangrijk. Wij adviseren patiënten om hun naasten te betrekken bij de behandeling. Uw partner, familielid of vriend(in) moet dit wel goed vinden. Vindt uw naaste dit niet goed? Dan zal de behandelend arts en de verpleegkundigen proberen om het contact tussen u en uw naaste zodanig te herstellen dat we u wel kunnen informeren en mogen betrekken bij de behandeling. Het hangt er ook vanaf wat u zelf hierin wilt en wat u aankunt.

Wilt en kunt u meehelpen? Dan:

- Vragen wij u om bij het opname gesprek aanwezig te zijn. Tijdens dit gesprek wordt er ook informatie gegeven over de gang van zaken op de afdeling.
- Betrekken wij u bij het opstellen van een signaleringsplan, crisisbeleid, behandelplan en zorgplan.

- Willen wij samen met u en de patiënt een samenwerkingsrelatie opbouwen. Wij nodigen u uit voor behandelplangesprekken met de arts en de verpleegkundigen.
- Informeren wij u over de psychische stoornis en geven advies over hoe u daarmee om kunt gaan.

Familievertrouwenspersoon (fvp)

Familie van patiënten in de Geestelijke Gezondheidszorg hebben recht op ondersteuning van een familievertrouwenspersoon (fvp). De familievertrouwenspersoon geeft advies, ondersteuning en kan bemiddelen tussen familie en de hulpverlener. De familievertrouwenspersoon heeft een onafhankelijke positie en stelt zich altijd onpartijdig op. De privacy is daarbij altijd gewaarborgd. Het telefoonnummer van de fvp voor onze afdeling staat op het whiteboard naast de verpleegpost. U kunt ook bellen of mailen met de helpdesk van de Stichting fvp: (030) 271 2318 of <https://www.lsfvp.nl/contact/>

Klachtrecht

Een patiënt, zijn vertegenwoordiger of naaste kan een klacht indienen over beslissingen van de arts, verpleegkundige of andere zorgverleners rond zijn verplichte zorg. Dat geldt ook voor tijdelijke verplichte zorg in een crisissituatie, die wordt toegepast voordat de crisismaatregel is gegeven.

Bent u als familielid ontevreden over de zorg die uw naaste krijgt? Dan kunt u uw klacht met de verpleegkundige en/of de arts bespreken. Zij mogen alleen met u over uw naaste praten als uw naaste daar toestemming voor geeft.

Komt u er met hen niet uit? Leg uw klacht dan voor aan de leiding of de eindverantwoordelijke psychiater. Bent u na overleg met hen nog niet tevreden? Dan kunt u een klacht indienen of contact opnemen met de cliëntenraad van het Spaarne Gasthuis. Mailt u dan naar clientenraad@spaarnegasthuis.nl.

Vindt u het lastig om uw klacht te uiten of verwoorden? Wilt u hulp bij hoe u uw klacht indient? Of wilt u hier meer informatie over? Vraag advies aan de familievertrouwenspersoon.

Een klacht indienen

- U kunt een schriftelijke klacht indienen bij de onafhankelijke klachtencommissie (Klachtencommissie GGZ Amsterdam en Omstreken).
- U kunt zich altijd laten bijstaan door een familie-vertrouwenspersoon.
- Gaat de klacht over verplichte zorg die op dat moment al wordt toegepast? Door het indienen van de klacht stopt die verplichte zorg niet automatisch. U kunt bij uw klacht aan de klachtencommissie vragen om de verplichte zorg voorlopig te stoppen.
- De klachtencommissie beslist over de klacht.
- De klachtencommissie kan de klacht ongegrond verklaren, dan krijgt u geen gelijk. U kunt dan naar de rechter gaan om te proberen alsnog uw gelijk te krijgen.

Klachten op basis van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Voor klachten op basis van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg is het Spaarne Gasthuis aangesloten bij de Klachtencommissie GGZ Amsterdam en Omstreken. Het klachtenreglement van Commissie GGZ Amsterdam en omstreken staat op de website van het Spaarne Gasthuis en kunt u vinden in de kast met patiëntenfolders op de afdeling.

Overige klachten

Voor alle overige klachten met betrekking tot de behandeling op de psychiatrische afdeling heeft het Spaarne Gasthuis een algemene klachtenregeling voor patiënten: 'Heeft u een

klacht? Laat het ons weten'. Die klachtenregeling is opgesteld in overeenstemming met de eisen van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Er zijn dus 2 verschillende klachtenregelingen binnen het Spaarne Gasthuis. Is het voor u niet duidelijk zijn welke klachtenregeling van toepassing is? Dan kunt u dit altijd vragen aan de klachtenfunctionarissen van het Spaarne Gasthuis of de familie-vertrouwenspersoon.

Wij hopen dat de opname en het verblijf voldoen aan de verwachtingen, maar als dat niet zo is dan horen wij dit graag. Aarzel niet uw klachten te bespreken met de behandelaar, onze klachtenfunctionaris, of familie- vertrouwenspersoon. Wij zullen ons uiterste best doen om uw klachten naar tevredenheid op te lossen.

Contact

Klachtencommissie GGZ
(Amsterdam en omstreken)

(020) 788 5140
Postbus 74077
1070 BB Amsterdam
klachtencie@ggzingeest.nl

Klachtenfunctionaris
Spaarne Gasthuis

(023) 224 2130
klachten@spaarnegasthuis.nl

Familie vertrouwenspersoon

Telefoonnummer staat op de poster op het whiteboard
naast de verpleegpost.

Of bereikbaar via de helpdesk van de stichting fvp: (0303)
271 2318, <https://www.lsfvp.nl/contact/>

Cliëntenraad Spaarne Gasthuis

clientenraad@spaarnegasthuis.nl

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact met ons op:

- (023) 224 0360 (7 dagen per week, 24 uur per dag)
- <https://spaarnegasthuis.nl/specialisme/psychiatrie-en-medische-psychologie>

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid
Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord
Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp
Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl